

KARTA KURSU

Nazwa	Wybrane aspekty edukacji lingwistycznej dzieci
Nazwa w j. ang.	Selected aspects of linguistic education of children

Koordynator	prof. zw. dr hab. Bożena Muchacka	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	5	Dr Jolanta Machowska-Goc

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z relewantnymi elementami edukacji lingwistycznej oraz interdyscyplinarnym postrzeganiem zjawisk językowych
 Kształtowanie u studentów wielowymiarowego obrazu wybranych pojęć lingwistycznych w odniesieniu do możliwości umysłowych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym
 Nabywanie umiejętności z zakresu pragmatyki językowej
 Kształtowanie umiejętności refleksyjnej postawy wobec różnych zjawisk lingwistycznych

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu nauki o języku oraz kształcenia literackiego w powiązaniu z dydaktyką ogólną oraz języka polskiego
Umiejętności	- wyodrębniania z różnego typu tekstów słownictwa wartościującego; - odbioru różnorodnych tekstów i znaków kultury, spostrzegania i rozumienia ich intertekstowości, intersemiotyczności ;
Kursy	Wiedza o języku, Literatura i media dla dzieci, Metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – zna terminologię używaną w dyscyplinie językoznawstwo łącząc ją z rozwojem dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, rozumie istotę kompetencji: fonologicznej, morfosyntaktycznej oraz leksykalnej; W02 – ma wiedzę dotyczącą pragmatycznych aspektów wypowiedzi zarówno nauczyciela, jak i dzieci na szczeblu edukacji elementarnej; W03 – ma szeroką wiedzę na temat różnych tekstów i znaków kultury – intersemiotycznego i intertekstualnego charakteru edukacji dziecka w dobie globalizacji w odniesieniu do poszerzania ich kompetencji lingwistycznej.	K_W03 K_W18 K_W20
Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	U01- wykorzystuje wiedzę z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych w celu zdiagnozowania słownictwa związanego z emocjami i wartościami będącymi podstawami dla motywów i wzorów ludzkiego zachowania; U02- używa języka specjalistycznego, porozumiewa się ze specjalistami w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jak i z innymi interlokutorami; U03- wykorzystuje wiedzę z zakresu sztuki w celu organizowania sytuacji edukacyjnych w przedszkolu i klasach I-III w celu poszerzania kompetencji lingwistycznej uczniów;	K_U01 K_U05 K_U11
Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01- odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, buduje intertekstualny i intersemiotyczny obraz w edukacji dziecka w kontekście współczesnego postmodernistycznego świata w odniesieniu do poszerzania kompetencji lingwistycznej uczniów; K02- jest wrażliwy na problemy edukacyjne, aktywnie uczestniczy w proponowanym postępowaniu diagnozującym potrzeby dziecka, jest refleksyjny w wyborze programu stymulującego dziecko w jego rozwoju w zakresie szeroko rozumianej edukacji lingwistycznej;	K_K02 K_K08

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin												30
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

e-learning

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	z kole ćwiczenia w	Zajęcia terenowe	aboratoryjnaPraca	dywidualnyProjekt	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	X									X			
W02	X									X			
W03	X									X			
U01	X									X			

U02	X									X			
U03	X									X			
K01	X									X			
K02	X									X			
K03	X									X			

Kryteria oceny	Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej w postaci eseju.

Uwagi	Kurs do wyboru w planie studiów realizowanych w projekcie POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18. Tytuł projektu: <i>Nauczyciel przyszłości. Innowacyjny Program Kształcenia Nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej.</i>

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Słownictwo autosemantyczne relewantne dla języka polskiego i jego hierarchia: czasownik odzwierciedleniem myślenia i działania dzieci – fleksja werbalna i jej grupy znaczeniowe w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (2. godz.)   Rzeczownik i nazywanie świata – grupy semantyczne, pola semantyczne, słownictwo tematyczne, domeny (2. godz.)   Akwizycja kategorii przypadku u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (4. godz.)   Umiejętności komunikacyjne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym a potrzeby płynnej rzeczywistości (2. godz.)   Kognitywne aspekty edukacji lingwistycznej- zarys teorii (3. godz.)   Kognitywizm w praktyce edukacji lingwistycznej dzieci w obrębie różnych płaszczyzn języka rozumianych jako kontinuum (3. godz.)   Wartościowanie jako element semantycznego systemu języka i jego egzemplifikacje w wybranych tekstach literackich oraz opowiadaniach uczniów klas I-III (3. godz.)   Empatia i emocje jako kognitywistyczna kategoria umysłu ucieleśnionego w tekstach paraliterackich uczniów w młodszym wieku szkolnym na tle wybranych utworów literackich (2. godz.)   Procesy metaforyczne na płaszczyźnie wybranych składników języka, a w tym frazeologia dziecięca - próba oglądu (2. godz.)   Metafora ikoniczna i/ lub muzyczna jako element poszerzający kompetencję językowo-kulturową dzieci w młodszym wieku szkolnym (2. godz.)   Kształcenie kompetencji narracyjnej i / lub tekstotwórczej w edukacji wczesnoszkolnej w odniesieniu do różnych tekstów i znaków kultury (2. godz.)   Przekład intersemiotyczny oraz intertekstualność czynnikami poszerzającymi kompetencję językową uczniów klas I-III (3. godz.)

Wykaz literatury podstawowej

Langacker R., <i>Gramatyka kognitywna</i>, tłum. E. Tabakowska i inni, Kraków 2009.   Miodunka W., <i>Programy nauczania języka polskiego jako obcego</i>, Kraków 1993.   Zarębina M., <i>Język polski w rozwoju jednostki</i>, Gdańsk 1994.   Cywińska M., <i>Rozwijanie umiejętności językowych i komunikacyjnych dziecka. Wybrane aspekty</i>, Poznań 2016.   Boniecka B., <i>Pragmatyczne aspekty wypowiedzi w języku</i>, Lublin 1995.   Puzynina J., <i>Wartości i wartościowanie w perspektywie językoznawstwa</i>. Kraków: 2013.   Machowska-Goc J., <i>Jesienne krajobrazy językowo-kulturowe w edukacji wczesnoszkolnej</i>, [w:] <i>Kultura-sztuka-edukacja</i>. T.III, pod red. B. Kurowskiej i K. Łopot-Dzierwy, Kraków 2019, s. 149-163.   Machowska-Goc J., <i>Teksty paraliterackie uczniów klas III jako sposób odczytywania uczuć zwierząt</i>, [w]

Aktywność poznawcza i działaniowa dzieci w wybranych obszarach edukacyjnych, pod red. K. Kraszewskiego i J. Żadło-Treder, Kraków 2018, s. 19-30,

Wykaz literatury uzupełniającej

Libura A., Bębeniec D., Kowalewski H., (red.). *Dociekania kognitywne*, Kraków 2018.
 Machowska J.. *Nabywanie kategorii przypadku. Wiek wczesnoszkolny*, Kraków 2006.
 Nowak E., *Stworzyć tekst. Uczniowska kompetencja tekstotwórcza w edukacji polonistycznej*, Kraków 2014.
 Ożdżyńskiego J., Rittel T., *Sprawności językowe*, Kraków 1997.
 Ożdżyńskiego J., Rittel T., *Wartościowanie w dyskursie edukacyjnym*, Kraków 1999.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład e-learning	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		125
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5